

in responso 36. lib. 1. ubi in primis de contrarietate Abbatis, & Ananias late tractavit, & infinitos Authores recensuit in unum, quos ideò omitto, & in effectu disputans ex num. 18. usque ad num. 64. cum eadem resolutione remanere videtur, quam tradidimus supra: dicit enim, Abbatis sententiam communiter reprobari, & Ananias sententiam teneri, sed Abbatis dictum in multis casibus procedere, & ibidem, ex num. 150. usque ad n. 169. congerit 14. casus, sive coniecturas; ex quibus testator censetur feminas etiam descendentes excludere, & 174 n. 8. 19. 20. 21. 23. 25. 26. 27. & segg. usque ad n. 45. plene ostendit, ex quibus coniecturis censetur repetita, vel non, qualitas masculinitatis semel expressa: junge etiam Achillem Pedrocham latissime, atque ex proposito in hac materia scribentem, & multa congerentem non inutiliter in conf. 5. per totum, & in confil. 12. per totum. lib. 1.

relatis supra. Hieronymus Gabriel in confil. 132. num. 34. lib. 1. Decianus in conf. 26. num. 85. lib. 2. Menochius in conf. 95. num. 98. lib. 1. Joannes Vincentius Honded. in conf. 8. num. 57. lib. 1. Pedrocha in conf. 5. num. 63. & 161. 179 Præterea, & undecimo loco, accurata, atque distincta, & eleganti manu, de hac materia scribit, & Ananias opinionem contra Abbatem, aut saltem concordiam communem supra propositam semper sequutus est eruditissimus, atque excellentissimus Menochius: ad quem, si velis rē hanc radicitus scire, omnino confugere debes, in conf. 85. n. 110. & in conf. 95. per tot. & in conf. 97. n. 152. lib. 1. & in conf. 111. per tot. & in conf. 117. per tot. lib. 2. & in conf. 215. a n. 172. usque in finem confilii, & in confil. 219. a num. 93. & num. 74. usque ad num. 90. & n. 143. & 144. lib. 3. & præsumptionum lib. 4. præsumpt. 180. per totam, ubi latissime agit de dictionibus, causis, aut rationibus, ex quibus repetitio inducitur, sive excluditur, & vide etiam præsumpt. 176. ubi inter alia discutit, an, & quando masculinitatis qualitas, posita in primo testamento, censetur repetita in secundo, & junge Gerard. Mazolum eruditè loquentem in hac materia in conf. 5. a num. 5. usque ad num. 60. lib. 1.

solvit ut supra, ut scilicet, non existantibus verbis aliis, vel coniecturis, procedat opinio Ananias; alia opinio Abbatis: quod in effectu refert etiam in conf. 560. n. 7. & 8. & num. 15. 36. & num. 42. lib. 5. & in conf. 645. num. 78. & 9. lib. 6. & in conf. 19. n. 65. lib. 1. & in confil. 676. n. 34. 35. 36. 37. 38. & 39. lib. 6. ubi agit de prædicta contrarietate Abbatis, & Ananias, & dicit conciliari in hunc modum; quòd aut nulla existant verba, nullaque coniectura, quæ dici possit, testatorem id egisse, ut bona in familia conservarentur per masculos, & hoc casu procedit opinio Joannis Ananias negativa repetitionis masculinitatis: aut verò verbis, vel coniecturis constat, testatorem voluisse per masculos agnationem conservari, & hoc casu procedit opinio Abbatis affirmativa repetitionis, vel ex aliis causis, ut ibidem probat n. 38. & segg. & repetita eadem in conf. 677. n. 13. & num. 84. & segg. & in conf. 681. n. 3. & 4. lib. 6. & in conf. 714. num. 36. & segg. eodem lib. & sic debet intelligi in conf. 78. num. 24. & 25. lib. 1. & in conf. 111. n. 7. & 67. & n. 20. 21. & 25. & 42. 43. & 44. lib. 2. latius in conf. 112. num. 130. & segg. & num. 155. usque ad num. 167. & num. 51. usque ad n. 89. lib. 2. ubi late de hac materia, & in conf. 786. num. 16. & 17. n. 43. & quinque segg. lib. 7. & in confil. 767. num. 23. 24. & 25. & num. 59. eodem lib.

Denique ultimo loco, atque novissime omnium Blasius Flores Diaz de Mena in addit. ad deos. 27. Gamæ, num. 8. l. part. ex mente aliorum, regulam tradit, aut generalem doctrinam in hac materia qualitatium, repetitionem fieri ex tacita voluntate testantis, ex forma verborum, ex generalitate, ex relatione, ex identitate rationis, & aliis similibus: quod rectè procedit, & his convenit, quæ superius à nobis sunt adnotata.

CAPUT V.

De acquirente rem alienam à Fisco.

Ad l. omnes, & l. bene à Zenone, C. de quadriennii præscriptione, ubi quæ hætenus in proposito earum scripserunt Doctores in mille locis, breviter recensentur in unum: nonnulla verò, quæ nec absolute, nec distinctè explicarunt, dilucidè, & eleganter magis, quam antea erant, enucleata traduntur. Deinde, utrum in damnum Minorum, Ecclesiarum, & Clericorum, Laicorum etiam in terris Ecclesiarum, aut de jure canonico procedant, diligenti manu discutitur; Laurentii de Pinu resolutio in conf. 90. num. 9. (ad quam nullus hucusque animadvertit in hac materia) noviter, & verè impugnatur, atque in proposito quamplurima ultra alios, ab Authore adnotantur: vulgatum denique Doctorum assumptum, Pia causæ favendum, atque in dubio judicandum pro illa; multis remissivè exornatum, & ibidem, quæ dicatur pia causa, cum multis exemplis, late etiam declaratum remissivè.

SUMMARIUM.

- 1 Emens à Principe, vel à Fisco rem alienam, vel ex donatione, aliòve titulo eam accipiens, statim securus est, nec aliquid ab eo peti potest: dominus tamen rei, habet regressum contra Principem, aut fiscum infra quadriennium ad consequendum pretium, & lapso quadriennio, amplius non auditur.
2 L. omnes, & l. bene à Zenone, C. de quadriennii præscriptione, materiam, plenè manu tractatam ab his, qui hoc numero recensentur.
Joan. del Castillo Quotid. Controv. Juris, Tom. II.

- 3 L. omnes, & l. bene à Zenone, dispositio utràm habeat locum in iuribus? & consilium Baldi, 359. lib. 3. eleganter, atque utiliter explicatum ab Sfortia, remissivè.
4 Legis, bene à Zenone, & similitum decisio tot habet limitationes & exceptiones, ut nunquam ferè ipsarum regula prædicar potuerit, ex sententia quorundam, sed Authorem sequi earum decisionem non sterilem arbitratur; imò potius in publicis causis, & prædicis negotiis frequenter allegari, multisque conducibile esse, testatur.
5 L. bene à Zenone, non procedit, quando actor præten dit causam ab uno Principe, reus verò ab alio, remissivè.
6 L. bene à Zenone, & l. omnes, C. de quadriennii præscriptione, dispositio, velut rigorosa restringenda est, atque strictissime interpretanda, sic ut quilibet error, seu modicus defectus faciat eam cessare.
7 L. bene à Zenone, cum similibus, non procedit in præjudicium Minoris, & in rebus suis, ex sententia communi Doctorum.
8 Qui concordant in hoc, nempe quòd in proposito casu per beneficium restitutionis in integrum, Minor succurrendum sit; non tamen in specie declarant, utràm restitutio hæc contra Principem, aut Fiscum concedenda sit, an verò contra emptorem, sive donatarium, ad rem ipsam recuperandam.
9 Nec exprimunt tempus restitutionis prædictæ petende; alii enim simpliciter dicunt, quòd dictæ leges non habent locum in rebus Minoris, aii verò, quòd contra dispositionem earum Minor venit restituitur.
10 Idcirco, pro expedita, brevi tamen, & distincta resolutione, ultra Scribentium sententiam, nonnulla consiliere duxit Author, quæ numeris sequentibus adnotantur.
11 L. bene à Zenone, dispositio, comprehendit Minores, & res eorum, ex sententia Authoris, cum aliis.
12 Lex generaliter loquens, comprehendit omnes, & quascunque personas, etiam privilegatas, si in ea re, de qua agitur, non reperiantur habere privilegium aliquod peculiare.
13 Lex generaliter loquens, comprehendit personam Minoris.
14 Minor restitutionem competere adversus decisionem dict. l. bene à Zenone, & dict. l. omnes, rectissime constituisse Doctores communiter.
15 Restitutio in integrum Minoris lesa regulariter competit, nisi aliqua lege reperiat expresse prohibita.
16 Et adeò favorabilis est, ut nec tollatur per verba generalia legis, vel statuti.
17 Nec generalem exclusionem alicujus legis.
18 Nisi per specialem nominationem.
19 Et quamvis lex, vel statutum de quacunque persona loquatur, si de Minore specificè non loquitur, tunc Minor competit restitutio.
20 Minor contra dispositionem dict. l. bene à Zenone, restituitur ad rem ipsam, etiam post quadriennium, ex sententia Glossæ, & quorundam.
21 Ex sententia verò aliorum, ad pretium tantum, etiam post quadriennium, & non ad rem ipsam, quòd ab Authore magis probatur, & num. seqq.
22 Si Fiscus, vel Princeps vendit rem Minoris, non tantquam alienam, sed tanquam propriam, emptor est securus: & tunc, ubi Major habet regressum in quadriennio ad pretium, habebit etiam similiter Minor post quadriennium ad pretium, non ad rem.
23 Respublica Minoræ equiparatur, & jure Minoris utitur, ut restituatur, contra dispositionem dict. l. bene à Zenone, & similitum.
24 Respublica, aut Communitas non debet gaudere beneficio restitutionis in integrum, ad petendam pretium à Principe, si à tempore perfectæ prescriptionis quadriennii, quòd in dict. l. bene à Zenone, statuitur, lapsum est aliud quadriennium, & ultra, infra quòd restitutio in integrum postulari debuit, & ibidem pon derat.

